

KLACHTNUMMER: 24.0464

DE KLACHTENCOMMISSIE VOOR GGZ NOORD-HOLLAND-NOORD
HEEFT HET VOLGENDE OVERWOGEN EN GEOORDEELD OMTRENT DE OP [...] BINNENGEKOMEN KLACHT IN
HET KADER VAN DE WET VERPLICHTE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG (WVGGZ) VAN:

A.
verblijvende: in B. (hierna: de instelling) te C.,
hierna te noemen: klaagster,

tegen

D.,
werkzaam als psychiater bij B. van de instelling
hierna te noemen: verweerster.

1 VERLOOP PROCEDURE

- Klachtenformulier (vergezeld van een schorsingsverzoek) is ontvangen op [...];
- Verweerschrift is ontvangen op [...];
- De klachtencommissie heeft met toestemming van klaagster inzage in haar behandeldossier gehad;
- Partijen hebben hun standpunt voor de commissie toegelicht op de zitting van [...]. Aanwezig waren klaagster, bijgestaan door E., patiëntenvertrouwenspersoon (hierna: de pvp) en een verpleegkundige en verweerster, tezamen met F., als arts niet in opleiding tot specialist werkzaam bij de instelling;
- Op [...], na de zitting, is de beslissing telefonisch aan partijen medegedeeld.

1.2 SCHORSINGSBESLISSING

Nu de zorgverantwoordelijke heeft toegezegd te zullen wachten met het toedienen van medicatie totdat de klachtencommissie op de klacht van klaagster heeft beslist, hoeft het schorsingsverzoek geen bespreking meer.

2 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

2.1 STANDPUNT KLAGER

De klachten van klaagster houden het volgende in:

1. bezwaar tegen de gedwongen opname;
2. bezwaar tegen de voorgenomen dwangmedicatie;
3. bezwaar tegen de toegediende ingrijpmedicatie die heeft plaatsgevonden op [...]. Volgens klaagster is onnodig geweld gebruikt bij de toediening daarvan, waardoor zij blauwe plekken heeft opgelopen op haar armen en benen;
4. bezwaar tegen de inschrijving bij de GGZ NHN.

Ter zitting heeft klaagster verklaard dat zij onterecht is opgenomen en per direct met ontslag wil, omdat zij kerngezond is. Zij mankeert niets. Zij is niet achterdochtig. Wel kan zij "uit haar plaat gaan", maar daarvoor biedt zij haar excuses aan.

De mondelinge uitspraak van de rechtbank en de artikel 8:9 brief van [...] zijn nep en gelden niet. Klaagster kan niet stilzitten. In de aanloop naar de ingrijpmedicatie is zij naar haar kamer gestuurd. Dat heeft zij niet geaccepteerd. In haar kamer werden de gordijnen dicht gedaan en werd zij hardhandig op haar bed gegooid. Haar enkels werden vastgepakt en zij moest haar armen op haar rug doen. Daarna kreeg zij een prik in haar linkerbil. Zij is behandeld als een crimineel. Om zichzelf te verdedigen heeft zij een verpleegkundige gebeten. Klaagster heeft ook hiervoor haar excuses aangeboden.

Zij wil geen medicatie. Daarover wil zij in gesprek met haar huisarts.

2.2 STANDPUNT VERWEERDER

Sinds [...] komen er meldingen dat het slechter gaat met klaagster. Klaagster weigert contact met bemoeizorg en het ambulante GGZ-team. Klaagster wil geen behandeling omdat zij meent dat haar niets mankeert. Zij komt afspraken niet na en weigert hen te woord te staan, wanneer zij haar thuis bezoeken. Volgens klaagster wordt zij achtervolgd door burens en diverse instanties en wordt zij door hen met camera's in de gaten gehouden. Klaagster houdt het contact met familie af. Zij heeft geen contact met haar kinderen in verband met ernstige agitatie (onrust) en verwardheid. De politie is gebeld omdat klaagster in de buurt mensen bedreigde en auto's beschadigde.

Op [...] heeft de rechtbank een zorgmachtiging afgegeven, waarin opname in een accommodatie als verplichte zorg is opgenomen. De opname van klaagster is dus rechtsgeldig. Klaagster ontkent dat er een zorgmachtiging is of stelt dat deze nep is. Verweerster heeft de papieren van de zorgmachtiging aan klaagster overhandigd en meermalen aan haar uitgelegd dat klaagster onvrijwillig is opgenomen en dat dit, als zij nu de kliniek zou verlaten, een te groot nadeel zou opleveren. Daarbij heeft verweerster aan klaagster ruimte geboden contact op te nemen met haar familie, advocaat en de pvp, zodat opname voor haar het minst ingrijpend is.

Verweerster heeft herhaaldelijk geprobeerd om klaagster te bewegen tot vrijwillige inname van medicatie. Dat is niet gelukt. Hoewel de situatie verslechterde bleef klaagster medicatie weigeren. Tijdens de opname wordt geen verbetering van het toestandbeeld van klaagster gezien. Medicamenteuze behandeling is dus noodzakelijk. In het verleden heeft dat ook tot verbetering van haar toestandbeeld geleid.

Gezien het beeld voor opname, het huidige beeld waarbij het gedrag van klaagster wordt gestuurd door wanen en hallucinaties waarin klaagster de hele omgeving betreft, klaagster agressie laat zien en er geen samenwerking mogelijk is, wordt een bezoek aan huis of ontslag op dit moment niet mogelijk geacht.

Met betrekking tot de klacht tegen de inschrijving bij de GGZ NHN geldt dat de rechtbank een zorgmachtiging ten aanzien van klaagster heeft afgegeven waarin is opgenomen dat zorg vanuit de GGZ NHN ingezet dient te worden om (verder) ernstig nadeel af te wenden.

Ter zitting heeft verweerster daaraan nog het volgende toegevoegd. Klaagster is achterdochtig naar iedereen om zich heen, beschuldigend en dreigend zowel verbaal als fysiek.

Op de afdeling is klaagster aan het schreeuwen en aan het schelden. Zij gaat ook te dicht op verpleegkundigen staan. Haar gedrag is afdelings-ontwrichtend. Een paar keer was ingrijpmedicatie nodig. Klaagster was het daar niet mee eens en verzette zich flink. Het is mogelijk dat zij daarbij blauwe plekken heeft opgelopen.

Aangezien de opname op zichzelf onvoldoende is om de stoornis waaraan klaagster lijdt te behandelen, is het noodzakelijk over te gaan tot het toedienen van dwangmedicatie. Klaagster heeft in het verleden goed gereageerd op aripiprazol. Een ander antipsychoticum is ook bespreekbaar. Het klopt dat klaagster geruime tijd goed heeft gefunctioneerd zonder medicatie. Mogelijk heeft de gerechtelijke procedure over de omgang met haar kinderen klaagster zoveel stress gegeven dat zij daardoor opnieuw psychotisch is geworden.

3 OVERWEGINGEN EN BEOORDELING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

3.1 FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN

Bij de beoordeling van de klachten gaat de klachtencommissie uit van de volgende feiten.

Klaagster is sinds [...] bekend met schizofrenie. Zij heeft twee kinderen, die bij haar ex-echtgenoot en zijn partner wonen.

In [...] is klaagster gedwongen opgenomen geweest vanwege psychotische decompensatie. Zij was toen dakloos en had schulden. Het contact met haar kinderen is een tijdlang stopgezet.

Klaagster is tijdens die opname ingesteld op olanzapine met goed resultaat. In verband met bijwerkingen (forse gewichtstoename) is omgeschakeld naar aripiprazol.

Klaagster is in behandeling geweest bij het FACT-team. Zij had weer een woning en een baan, en was klachtenvrij, ook na afbouwen van de medicatie. In [...] is klaagster uitgeschreven bij de GGZ NHN.

Sinds [...] is klaagster in toenemende mate psychisch ontregeld.

Haar contract bij [...] is [...] niet verlengd.

Op [...] liep klaagster op blote voeten buiten met een [...] in haar handen. Zij heeft met de [...] over de [...] heen gereden.

In verband hiermee heeft de politie gevraagd om een beoordeling door de GGZ NHN.

De rechtbank Noord-Holland, locatie Alkmaar, heeft bij mondelinge uitspraak van [...] een zorgmachtiging verleend met een geldigheidsduur van zes maanden, waarin onder meer de volgende vormen van verplichte zorg nodig worden geacht: het toedienen van medicatie, het beperken van de bewegingsvrijheid en het opnemen in een accommodatie.

Op [...] is klaagster schriftelijk per die datum verplichte zorg aangezegd, bestaande uit toediening van medicatie, beperken van de bewegingsvrijheid en opnemen in een accommodatie.

Op [...] is klaagster opnieuw gedwongen opgenomen.

Op [...] is ingrijpmedicatie bij klaagster toegediend.

3.2 TOETSING CRITERIA/BEOORDELING

De klachtencommissie stelt het volgende voorop.

Artikel 2:1 Wvvggz bepaalt dat bij alle fases ten aanzien van verplichte zorg dient te worden beoordeeld of deze zorg voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en (patiënt)veiligheid. Bovendien staat voorkomen van dwang centraal, eerst zullen alle alternatieven die zijn gebaseerd op vrijwilligheid volledig moeten worden benut.

Klachtonderdeel 1: klacht tegen opname

Het eerste klachtonderdeel van klaagster richt zich tegen de beslissing haar in het kader van de zorgmachtiging met ingang van [...] verplichte zorg te verlenen in de vorm van opname in een accommodatie.

Naar het oordeel van de klachtencommissie was opname gerechtvaardigd, gezien het bij klaagster bestaande psychiatrische ziektebeeld. Uit de medische rapportage over de periode vanaf [...] blijkt dat klaagster in toenemende mate achterdochtig is. Zij denkt dat iedereen tegen haar is. Er zijn, aldus klaagster, mensen die haar in de gaten houden en achtervolgen. Klaagster wordt naar haar zeggen ook afgeluisterd en er zouden camera's in haar huis hangen die haar filmen. Sinds [...] laat klaagster haar ouders, met wie zij de afgelopen jaren een goede band had, niet meer toe in haar huis. Begin [...] heeft een van de zoons van klaagster aan [...] gevraagd wat er met zijn moeder aan de hand is. Volgens deze zoon doet klaagster raar. Klaagster hoort ook

stemmen. Zij eet niet goed en is in korte tijd flink afgevallen. Op [...] is klaagster in beeld gekomen bij de politie omdat zij met een [...] en deze daarmee beschadigde.

Aangezien klaagster ernstig psychotisch ontregeld was (en nog steeds is) vanwege de paranoïde wanen, mocht zij worden opgenomen. Dat klaagster naar eigen zeggen kerngezond is, maakt dit niet anders. Iemand in die gemoedstoestand kan een andere beleving van de werkelijkheid hebben. Volgens klaagster zijnde beschikking van de rechtbank en de zogenoemde artikel 8:9 brief valselijk opgemaakt. Daaraan wordt voorbijgegaan, alleen al omdat dit standpunt feitelijk onjuist is.

De klachtencommissie komt dan ook tot de slotsom dat de door verweerster genomen beslissing tot het verlenen van verplichte zorg in de vorm van een opname, voldoet aan de daaraan gestelde eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. Ook aan het criterium van de veiligheid is voldaan. Klachtonderdeel 1 wordt daarom ongegrond verklaard.

Klachtonderdelen 2 en 3: klacht tegen (ingrijp)medicatie

Het tweede klachtonderdeel van klaagster richt zich tegen de beslissing haar in het kader van de zorgmachtiging met ingang van [...] verplichte zorg te verlenen in de vorm van toediening van medicatie, waaronder ingrijpmedicatie.

ingrijpmedicatie

Klaagster heeft op [...] een haloperidol injectie toegediend gekregen. Naar het oordeel van de klachtencommissie was de beslissing over te gaan tot ingrijpmedicatie noodzakelijk en doelmatig. Dat wordt als volgt toegelicht. Klaagster liep op [...], de dag van haar opname, de hele middag/avond verward en geagiteerd over de afdeling. Zij weigerde gehoor te geven aan kamerverwijzingen, kwam zeer intimiderend op medewerkers van de GGZ-NHN af en ging (te) dicht bij hen staan. Bovendien was zij verbaal agressief (schreeuwen en schelden). Zoals in het EPD is vermeld 'zij was niet te hanteren'. Minder ingrijpende alternatieven waren niet voorhanden.

Op [...] was klaagster op "het plein" aan het schelden en schreeuwen. Zij beschuldigde zowel het personeel als medeciënten ervan haar van alles aan te doen en haar leven te verwoesten en kwam heel dicht bij hen staan. Ze wilde geen medicatie op vrijwillige basis. Om verdere agressie van en tegen klaagster te voorkomen, heeft klaagster opnieuw een haloperidol injectie gekregen op haar kamer. Klaagster heeft zich hiertegen hevig verzet door te bijten en te trappen. Ter zitting heeft klaagster bevestigd dat zij de verpleegkundige die de injectie heeft gegeven, heeft gebeten om zichzelf te verdedigen. Ook deze ingreep met medicatie was toelaatbaar.

medicatie in het algemeen

Naar het oordeel van de klachtencommissie is behandeling met antipsychotische medicatie op dit moment gerechtvaardigd, gelet op de bij klaagster geconstateerde stoornis en de agressie incidenten die zich recentelijk op de afdeling hebben voorgedaan. Door dit afdelingsontwrichtende gedrag is al tweemaal ingrijpmedicatie nodig geweest. Alleen een opname is onvoldoende gebleken om de psychotische klachten van klaagster te doen verminderen.

Om te voorkomen dat het toestandsbeeld van klaagster nog verder verslechtert, dient te worden overgegaan tot het toedienen van medicatie. Deze vorm van gedwongen zorg is nodig omdat het verweerster niet lukt klaagster te motiveren tot vrijwillige inname van medicatie. Dat rechtvaardigt de conclusie dat het niet mogelijk is zorg te verlenen op vrijwillige basis. Klaagster heeft tijdens haar vorige opname goed gereageerd op antipsychotische medicatie. Gelet hierop is dwangbehandeling met aripiprazol (of een ander antipsychoticum) ook doelmatig. Eventuele bijwerkingen dienen in de kliniek te worden geëvalueerd. Overigens is eerder, toen klaagster vanaf

[...] geruime tijd aripiprazol heeft gebruikt, niet gebleken dat zij nadelen van dit middel heeft ondervonden.

Op grond van het voorgaande is de klachtencommissie van oordeel dat ook de klachtonderdelen 2 en 3 ongegrond zijn.

Klachtonderdeel 4: klacht tegen inschrijving bij de GGZ NHN

Op [...] heeft de rechtbank een zorgmachtiging ten aanzien van klaagster afgegeven en geoordeeld dat verplichte zorg in de vorm van opnemen in een accommodatie nodig is. Vervolgens heeft de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de zorgmachtiging besloten om klaagster verplichte zorg te geven en is klaagster opgenomen in de kliniek. Dat klaagster is ingeschreven bij de GGZ-NHN is geen verplichting of beslissing op grond van artikel 10:3 van de Wvvgz. Dit betekent dat klaagster hierover geen klacht kan indienen bij de klachtencommissie. Gelet hierop is klaagster niet-ontvankelijk in klachtonderdeel 4. Voor de goede orde merkt de klachtencommissie nog op dat klaagster zich desgewenst kan wenden tot de klachtenfunctionaris, een onafhankelijk bemiddelaar.

4 BESLISSING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

De klachtonderdelen 1, 2 en 3 van klaagster zijn **ongegrond**;

De klachtencommissie verklaart klaagster niet ontvankelijk in klachtonderdeel 4.

Aldus gedaan te C. op [...], verzonden op [...].

Vastgesteld door de volgende commissie:

mr. Ph. Burgers (voorzitter), mr. P.L. Ypma (lid-jurist), J.F. Hammink (lid-psychiater) (leden), bijgestaan door N. van Stam (ambtelijk secretaris).

Namens deze,

mr. Ph. Burgers
voorzitter

Beroep

De Wvvgz geeft betrokkene (klager), diens vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene de mogelijkheid om binnen 6 weken na de uitspraak van de commissie een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift in te dienen bij de rechter van rechtbank Noord-Holland, gelegen aan de Kruseman van Eltenweg 2, 1817 BC Alkmaar.

DEZE UITSpraak WORDT TOEGEZONDEN AAN:

A., cliënt

GGZ Klachtencommissie voor Noord-Holland-Noord

E., PVP

G., advocaat

H., Geneesheer-directeur

GGZ Noord-Holland-Noord (zorgaanbieder)

D., zorgverantwoordelijke

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd